

Inference-based approach versus cognitieve gedragstherapie voor patiënten met obsessieve-compulsieve stoornis met gering inzicht

ARTIKEL

LITERATUUR

- Visser H, van Megen M, van Oppen P, Eikelenboom M, Hoogendoorn A, Kaarsemaker M, van Balkom A. Inference-based approach versus cognitive behaviour therapy in the treatment of obsessive-compulsive disorder with poor insight: a 24-session randomized controlled trial. *Psychother Psychosom* 2015; 84: 284-93.

AUTEUR

HENNY VISSER

E-mail: h.visser1@ggzcentraal.nl

Waarom dit onderzoek?

Obsessieve-compulsieve stoornis (ocs) gaat met veel leed en belemmeringen gepaard, vooral bij patiënten met gering inzicht in hun klachten. Deze patiënten denken dat hun obsessieve-compulsieve gedachten waar zijn. Toch werd er nog nooit onder deze doelgroep onderzoek gedaan naar de effectiviteit van behandeling. De *inference-based approach* (IBA) is een nieuwe psychotherapeutische behandeling voor ocs die specifiek gericht is op inzicht en op verbetering van de realiteitstoetsing. In deze behandeling stoppen patiënten pas met dwanghandelingen als zij ervan overtuigd zijn dat deze niet nodig zijn. Juist vanwege de focus op inzicht en realiteitstoetsing is IBA wellicht een passender behandeling voor patiënten met gering inzicht in ocs dan de standaardbehandeling voor ocs, cognitieve gedragstherapie (CGT).

Onderzoeksvraag

Is IBA effectiever dan CGT voor patiënten met ocs met gering inzicht?

Hoe werd dit onderzocht?

Drie ggz-instellingen deden mee in een gerandomiseerde klinische trial met 90 volwassenen met ocs met gering inzicht. Zij werden *at random* toegewezen aan 24 sessies IBA (n = 43) of 24 sessies CGT (n = 47). De IBA- en CGT-behandeling werden uitgevoerd volgens standaardprotocollen. Metingen werden verricht voor, halverwege en direct na behandeling en 3 maanden later. De ernst van de dwangklachten werd gemeten met de *Yale Brown Obsessive Compulsive Scale* (YBOCS).

Belangrijkste resultaten

Er werd geen significant verschil tussen de groepen gevonden. Patiënten die met IBA behandeld werden, bereikten gemiddeld 40% afname van dwangklachten, patiënten die met CGT behandeld werden gemiddeld 35%. In een post-hocanalyse onder de subgroep van patiënten met zeer gering inzicht (n = 23) bereikten patiënten met IBA significant meer symptoomreductie dan met CGT (EMM = -7,77; $t(219,45) = -2,4$; $p = 0,017$; Cohens $d = 1,7$).

Consequenties voor de praktijk

Onze resultaten suggereren dat IBA en CGT beide effectieve behandelmethoden zijn voor patiënten met ocs met gering inzicht, en dat IBA veelbelovender is voor degenen met zeer slecht inzicht. Replicatie van het laatste is nodig. Voor de effectiviteit van IBA voor patiënten met ocs met goed of redelijk inzicht zijn eerder al aanwijzingen gevonden. Dit moet echter nog nader onderzocht worden. Als IBA niet minder effectief blijkt dan CGT is het een welkom alternatief voor de grote groep patiënten met ocs die CGT uit angst weigert of vroegtijdig staakt.